

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

7/43974
7/43975
7/43976
7/43977
7/43978

GK. 172

24 EKİM 2014
ÇOK İVEDİ

Sayı : 43728771-610.00-4643
Konu : 7/43974, 7/43975, 7/43976, 7/43977, 7/43978 Esas Sayılı
Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: (a) Türkiye Millet Meclisi Başkanlığının 17.06.2014 tarihli ve KAN. ve KAR. BŞK.
43452547-120.07-[7/43974, 7/43975, 7/43976, 7/43977, 7/43978]-182991 sayılı
yazıları.

(b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 19.06.2014 tarihli ve
31853594-610-2-[8152-2718, 8153-2719, 8154-2720, 8155-2721, 8156-2722] sayılı
yazıları.

İlgi (a)'da kayıtlı yazılarla Başbakanlığa iletilen, ilgi (b)'de kayıtlı yazılarla Bakanlığımız
koordinatörlüğünde cevaplandırılması talep edilen İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin
TANRIKULU'nun Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/43974, 7/43975, 7/43976, 7/43977,
7/43978 esas sayılı yazılı soru önergelerinde yer alan hususlar ile ilgili bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :
Soru önergelerine ilişkin cevaplar
(47 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

Bilgi :
- Başbakanlık

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yücepete-ANKARA
Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97
Faks: +90 (312) 294 69 77
Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi <https://kbeb.kalkinma.gov.tr/Sorgu> adresinden 4DK1-D7BP-80AM kodu ile yapılabilir.

bkilickaya@kalkinma.gov.tr

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN M. SEZGİN TANRIKULU'NUN YÖNELTİĞİ 7/43974, 7/43975, 7/43976, 7/43977 VE 7/43978 YAZILI SORU ÖNERGELERİNE YÖNELİK CEVAPLAR:

7/43974 ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİ:

Soru 1: Bitlis İline bağlı merkez ve ilçelerde kaç doktor görev yapmaktadır? Doktor başına düşen hasta sayısı nedir? Hangi uzmanlık alanlarında doktor bulunmamaktadır? Bu branşlara ne zaman atama yapılacaktır?

Cevap 1: Bitlis iline bağlı merkez ve ilçelerde toplam 274 hekim görev yapmaktadır. Doktor başına düşen nüfus 1.230 olup, doktor başına düşen muayene sayısı ise 8.509'dur.

Soru 2: Halen kaç okulda ikili öğrenim yapılmaktadır? Derslik başına düşen ortalama öğrenci sayısı nedir? Branş öğretmeni açığı bulunan okul var mıdır? Kaç okulda ve hangi branşlarda açık bulunmaktadır? Öğretmeni bulunmayan köy ve okul var mıdır? Bu eksikler ne zaman giderilecektir?

Cevap 2: İlkokul düzeyinde 97, ortaokul düzeyinde 56 tane olmak üzere toplamda 153 okulda ikili öğrenim yapılmaktadır. Derslik başına düşen ortalama öğrenci sayısı 2013-2014 verilerine göre ilköğretim için 27 iken genel ortaöğretim için ise 25'dir. Bilindiği üzere Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) Bağlı Eğitim Kurumları Yönetici ve Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına ilişkin Yönetmelik 18/06/2014 tarih ve 29034 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. İlgili Yönetmelik doğrultusunda Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı resmi eğitim kurumlarının alanlar bazında kadro güncellemeleri devam ettiğinden illerin öğretmen norm durumuna ilişkin sağlıklı verilere ilerleyen günlerde ulaşılabilecektir. Diğer taraftan Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacı Bütçe Kanunlarının verdiği yetki yanında Bakanlar Kurulunca Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) tahsis edilen ve Maliye Bakanlığınca kullanım izni verilen kadro sınırlılığında karşılanabilmektedir. Tahsis edilen kadrolar illerin öğretmen ihtiyaç yüzde oranı dikkate alınarak il milli eğitim müdürlüklerine dağıtılmakta, il milli eğitim müdürlüklerince atama yapılacak alanlar ile bu alanlara atanacakların istihdam edileceği eğitim kurumları belirlenmektedir. Belirlenen eğitim kurumlarına ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan duyurular doğrultusunda müracaatları kabul edilenler arasından tercihleri ve KPSS puan üstünlüğüne göre atamalar gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda norm güncellemeleri çerçevesinde İlk Atama için 39.440 adet, Açıkta Atama-Kurumlar Arası Yeniden Atama için 400 adet ve Milli Sporcu kontenjanı için ise 160 adet olmak üzere toplamda 40.000 adet kadro belirlenmiş ve 111 alana ait olan bu kadrolara 19/09/2014 tarihinde öğretmen atamaları yapılmıştır. Bu süreç önümüzdeki dönemde de sürdürülecektir.

Soru 3: Bitlis İline bağlı merkez ve ilçelerde, belde ve köylerde, son beş yıl içerisinde temeli atılan, yapımına devam edilen veya tamamlanan okul, derslik, çocuk yuvası, hastane, sağlık ocağı, dispanser, huzurevi, kültür merkezi, spor alanı, kütüphane, köy konağı sayısı nedir? Hali hazırda durumları nedir?

Cevap 3: Tüm eğitim kademelerinde 2009 yılında 157, 2010 yılında 179, 2011 yılında 40, 2012 yılında 264, 2013 yılında 29 ve 2014 yılında da 99 olmak üzere toplam 768 derslik eğitim hizmetine sunulmuştur. Söz konusu ilde son 5 yıl içinde temeli atılan 1, yapımına devam edilen 1 çocuk yuvası inşaatı bulunmaktadır.

Son 5 yılda yapımına başlanmış olan 4 adet sağlık ocağı ve 1 adet 400 yataklı hastane inşaatı tamamlanmıştır. Ayrıca halen yapımı devam eden 1 adet 100 yatak altı ve 1 adet 101 yatak üstü hastane projesi ile 5 adet aile sağlığı merkezi projesi yatırım programında yer almaktadır. Hizan Kültür Merkezi ve Ahlat Kültür Merkezi 2010 yılında hizmete açılmıştır.

Son 5 yıl içerisinde tamamlanan spor tesisi bulunmamaktadır. Devam eden spor tesisleri: Merkez Atletizm Pisti, Kapalı Yüzme Havuzudur.

Soru 4: Bitlis İline bağlı merkez ve ilçelerde, son beş yıl içerisinde, temeli atılan, yapımına başlanan veya tamamlanan alt yapı projeleri nelerdir? Bu projelerle ne kadar kaynak ayrılmıştır? Bu kaynağın ne kadarı harcanmıştır? Tamamlanma durumu nedir?

Cevap 4: Yıllık Yatırım Programları; Uzun Vadeli Strateji, Kalkınma Planları, Yıllık Programlar ve kamu yatırım önceliklerinin belirlendiği Yüksek Planlama Kurulu Kararlarında yer alan öncelikler çerçevesinde Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan yatırım programı hazırlama esasları genelgelerinde belirtilen sektörel, bölgesel ve proje bazındaki öncelikler doğrultusunda ve kuruluşlardan gelen proje teklifleri dikkate alınarak hazırlanmaktadır.

Kamu kaynaklarından finanse edilecek kamu yatırım projelerini kapsayan Yatırım Programındaki ödenek tahsisleri il bazında değil kuruluş ve proje bazında yapılmaktadır. Bununla beraber, Yatırım Programları hazırlanırken sektörel ve proje bazındaki öncelikler yanında; kalkınmada öncelikli, doğal afet yaşanan ve bölgesel gelişme planları kapsamında yer alan illerdeki projeler göz önünde bulundurulmaktadır.

Kamu yatırımı denildiğinde, genel ve özel bütçeli kuruluşların, döner sermayeli kuruluşların, sosyal güvenlik kuruluşlarının, kamu iktisadi teşebbüslerinin, fonların, İller Bankasının ve özelleştirme kapsamına alınan kuruluşların yaptığı yatırımlar yanında belediye yatırımları da anlaşılmaktadır. Bu sayılanlardan belediyeler hariç diğer kuruluşların projeleri, Kalkınma Bakanlığınca hazırlıkları yürütülen Yılı Yatırım Programlarında yayımlanmaktadır. Belediye yatırımlarından yalnızca dış proje kredisi kullanan projelere, toplama dahil edilmeden bilgi amacıyla Yılı Yatırım Programlarında yer verilmektedir.

Kalkınma Bakanlığı tarafından, Yatırım Programında yer alan projelerden il bazında tasnif edilebilenler belirlenerek "Kamu Yatırımlarının İllere Göre Dağılımı" adıyla yayımlanmaktadır. Ancak; bazı kamu yatırım projelerinin niteliği gereği (örneğin birkaç ili birden ilgilendiren karayolu, demiryolu, enerji, doğalgaz, petrol iletim hattı projeleri gibi) birden fazla ilimizde yer alması, benzer nitelikli işlerin bir proje altında toplulaştırılması, bazı projelerin yerinin birden fazla il veya "muhtelif" olarak belirtilmesi gibi sebeplerle; kamu yatırım ödeneklerinin yaklaşık yarısının il bazında tasnifi yapılamamakta, bu yatırımlar "muhtelif iller" kapsamında gösterilmektedir. Muhtelif iller kapsamındaki yatırımların ne kadarının hangi ilimizle ilgili olduğunu belirlemede zorluklar

bulunmakta, bu nedenle bu yatırımlar il bazındaki rakamlara dahil edilmemektedir. Dolayısıyla il bazında belirtilen yatırımlar illerin bütün yatırımlarını kapsamamaktadır. Değerlendirme yapılırken, illerin muhtelif iller kapsamındaki yatırımlardan da pay alabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Ayrıca, bazı kamu projelerinin bir il sınırında yer alsa bile faydalarının diğer illere yayılan bir nitelikte olduğu görülmektedir. Herhangi bir ilde büyük bir proje yürütülmesi, büyük ölçüde bu ilin doğal imkan ve şartları ile ilgilidir. Yapılacak değerlendirmelerde bu hususlar da göz önüne alınmalıdır. Örnek vermek gerekirse; Artvin ilinde Çoruh Nehri üzerinde inşaatı devam eden baraj projeleri Artvin ili kamu yatırımlarını artırmaktadır. Fakat bu yatırımlar sadece Artvin iline değil tüm ülkeye fayda sağlamaktadır. Yine başkent olması nedeniyle Ankara ilinde bakanlıkların, genel müdürlüklerin ve birçok kurumun merkezi bulunmaktadır. Bu nedenle bu kurumların makina-teçhizat, bina ve bakım-onarım gibi projeleri Ankara ilinde görünmektedir. Oysa bu yatırımlar tüm ülkeyi ilgilendiren nitelikte yatırımlardır.

Bu hususlar göz önünde bulundurulmak kaydıyla, soru önergesinde söz konusu edilen illerimizde yıllar itibarıyla 2014 yılına kadar yürütülen, eğitim, sağlık, spor ve kültür tesislerinin, organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi siteleri ile tarım/sulama tesislerini de kapsayan altyapı projelerinin ve diğer kamu yatırım projelerinin listesine, başlama-bitiş tarihi, karakteristiği (kapsamı), proje tutarı, kümülatif harcaması, başlangıç ödeneği gibi bilgileriyle beraber, <http://www2.kalkinma.gov.tr/kamuyat/index.html> adresinden ulaşılması mümkündür.

Sonuç olarak tüm illerimizde toplumumuzun tüm kesimlerinin ekonomik ve sosyal altyapı ihtiyaçları imkânlar ölçüsünde karşılanmaya çalışılmaktadır. Gelecekte de sektörel, bölgesel ve proje bazındaki öncelikler doğrultusunda ve kuruluşlardan gelen proje teklifleri de dikkate alınarak illerimizde Hükümetimiz tarafından gerekli yatırımlar yapılmaya devam edilecektir.

Karayolu Projeleri:

Bitlis ilinde 276 km'si Devlet Yolu ve 385 km'si il yolu olmak üzere toplam 661 km yol ağı bulunmaktadır. Yol ağının 499 km'si sathi kaplama(SK) ve 99 km'si bitümlü sıcak karışım (BSK)'dir.

Bitlis ilinde son 5 yıl içinde 69 km'si BSK, 92,5 km'si SK olmak üzere toplam 161,5 km BY, 100,5 km TY yapılmıştır. Ayrıca 2010-2014 yılları arasında yol yapım çalışmaları dışında; 1.512 km asfalt çalışması, 9.900 m² düşey işaretleme, 1.369.865 m² yatay işaretleme, 67 km otokorkuluk, 75.410 adet fidan dikimi çalışması yapılmıştır. Bitlis ilinde yol yapımı ve diğer çalışmalar için son beş yıl içinde harcanan toplam kaynak 1.279.145 bin TL'dir.

Tatvan Ayr.-Bitlis-9. Bölge Hd. (DAP) (60 km) (Bitlis Şehir Geçişi Dâhil): Toplam uzunluğu 60 km BY olan bu projenin 2013 yılı sonu itibarı ile toplamda 43,5 km BY (21,5 km BSK-22 km SK) tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Bu projenin Bitlis il sınırlarındaki uzunluğu ise 60 km olup, 43,5 km BY (21,5 km BSK-22 km SK) tamamlanmıştır. 2014 yılında ise 2 km BY-SK yapılması hedeflenmektedir. 2014 yılı hedeflerine ulaşıldığında projenin tamamından geriye kalan 14,5 km'nin ise 2017 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Ahlat – Adilcevaz (Dap) (23 Km): Toplam uzunluğu 23 km BY-SK olan bu projenin 9 km'si 2003 yılından önce olmak üzere 2013 yılı sonu itibarı ile ise toplamda 23 km BY-SK tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Bu projenin Bitlis il sınırları içerisindeki uzunluğu ise 23 km olup BSK standardında yapılacaktır. Bugüne kadar 12,5 km BSK tamamlanmıştır. 2014 yılında ise daha önceden tamamlanmış BY üzerine 1 km BSK yapılması hedeflenmektedir. 2014 yılı hedeflerine ulaşıldığında projenin tamamından geriye kalan 9,5 km BSK'nın ise 2016 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Tatvan-Bitlis Ayr. – Ahlat (Dap) (40 Km): Toplam uzunluğu 40 km BY-SK olan bu projenin 2013 yılı sonu itibari ile toplamda 40 km BY-SK tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Bu projenin Bitlis il sınırları içerisindeki uzunluğu ise 40 km olup BSK standardında yapılacaktır. Bugüne kadar 12 km BSK tamamlanmıştır.

2014 yılında ise daha önceden tamamlanmış BY üzerine 2 km BSK yapılması hedeflenmektedir. 2014 yılı hedeflerine ulaşıldığında projenin tamamından geriye kalan 26 km BSK'nın ise 2017 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

İçmesuyu ve Kanalizasyon Projeleri:

Bitlis İçmesuyu Projesi: Yaklaşık 40 km uzunluğundaki isale hattı ve 4 adet depo yapımı ile Bitlis İlinin 2040 yılına kadar olan içmesuyu ihtiyacının karşılanacağı "Bitlis İçmesuyu İsale Hattı İnşaatı" 2012 yılında yatırım programına dahil edilmiştir.

SUKAP Programı: SUKAP Programı kapsamında Bitlis ilinin 10 belediyesinin (Adilcevaz, Ahlat, Bitlis, Merkez, Ovakışla, Aydınlar, Gölbaşı, Hizan, Mutki, Yolalan) 5 içmesuyu, 7 kanalizasyon olmak üzere toplam 12 projesi yer almaktadır. Bu projeler ile hizmet verilecek toplam nüfus 109 bin kadardır. Yapımına başlanmış 103,3 milyon TL maliyetli 11 projenin 2014 yılı sonuna kadar tamamlanması hedeflenmektedir. Program kapsamındaki diğer projelerin ise 2014 yılı ve sonrasındaki birkaç yıl içerisinde tamamlanması planlanmakta olup; program tamamlandığında yaklaşık 108,3 milyon TL maliyetli yatırım tamamlanmış olacaktır.

Bitlis ilimizde devam etmekte olan veya son beş yılda tamamlanmış büyük su işi niteliğinde proje bulunmamakta, ancak her ilimizde olduğu gibi Küçük Su İşleri kapsamındaki çalışmalar sürdürülmektedir.

Soru 5: Bitlis İline bağlı ilçelerde, belde ve köylerde, internet erişimi bulunmayan belde, mahalle-köy ve okul sayısı nedir? Bu ilçemizin yüzde kaç internet hizmetinden faydalanmaktadır?

Cevap 5: İnternet erişiminden faydalanma oranı; il, ilçe, belde, mahalle-köy bazında istenmesine rağmen Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nda sadece il bazında veriler olduğundan bu veriler il bazında verilmiştir.

İl Bazında İnternet Erişiminden Faydalanma Oranı

İl Adı	Genişbant İnternet Abone Sayısı (Sabit+Mobil)			Nüfus			Penetrasyon Oranı (%)		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
BİTLİS	57.066	69.511	83.911	336.624	337.253	337.156	17,0	20,6	24,9

İlçe Bazında İnternet Erişimi Olan Okul Sayıları

İl Adı	BİTLİS		
	Okul Sayısı	İnternet Erişimi Olan Okul Sayısı	İnternet Erişimi Olmayan Okul Sayısı
İl Toplamı	690	690	0
Merkez	127	127	0
Adilcevaz	67	67	0
Ahlat	63	63	0
Güroymak	80	80	0
Hizan	147	147	0
Mutki	100	100	0
Tatvan	106	106	0

Soru 6: Bitlis iline bağlı ilçelerde kırsal kesiminde yaşanan geri kalmışlık kısır döngüsünü kırmak için, buralara yönelik olarak hazırlanan kalkınma programları var mıdır? Nelerdir?

Cevap 6: Kırsal kesimde yaşayanların refah düzeylerinin artırılması amacıyla gerek ekonomik gerekse sosyal içerikli farklı program ve projeler uygulanmaktadır. Bu programlar başlıklar itibarıyla aşağıda ele alınmaktadır.

KÖYDES Projesi

Projenin temel amacı, kırsal kesimde süregelen içme suyu ve yol sorunlarının ortadan kaldırılmasıdır. Bununla beraber, 2010 yılında küçük ölçekli tarımsal sulama 2011 yılında ise atık su (kanalizasyon/foseptik) yatırımları proje kapsamına dâhil edilmiştir.

Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Projesi

Ülkemizde en zor şartlarda çalışan ve hayatlarını devam ettiren mevsimlik gezici tarım işçilerinin çalışma ve yaşam şartlarını iyileştirmek amaçlanmıştır.

ORKÖY Projeleri

Projelerin amacı, orman köylerinde yaşayan nüfusun yaşam standartlarının yükseltilmesi ve yürütülen ormancılık faaliyetlerinin başarıyla sonuçlanmasının önündeki engellerin bertaraf edilmesidir.

Hayvancılık Destekleme Programları

Süt ve et sığırcılığının geliştirilmesi, modern işletmelerin kurulması, hayvansal üretimde verimliliğin/kalitenin artırılması yoluyla ekonomik gelir artışının ve bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması amaçlanmaktadır.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı

KBKYP uygulamasının devamı niteliğinde olup, genel amacını kırsal alanda küçük ve orta büyüklükteki üreticilerin yatırım projelerine destek vermek suretiyle ekonomik ve sosyal gelişmeye katkı sağlanması şeklinde özetlemek mümkündür.

Kalkınma Ajansları Tarafından Uygulanan Mali Destek Programları

Kalkınma ajansları hazırladıkları bölge planı ve çalışma programlarında belirtilen alanlardaki proje ve faaliyetlere mali destek sağlamaktadır. Tarım ve kırsal kalkınma da dahil olmak üzere bölgelerin potansiyel gelişme ve sorun alanları ajanslarca sağlanan mali desteklere konu olabilmektedir.

Soru 7: Bitlis İline bağlı ilçelerde kurulması planlanan organize sanayileri bölgeleri veya küçük sanayi siteleri var mıdır? Nelerdir?

Cevap 7: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu, Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği ve Organize Sanayi Bölgeleri Yerleşimi Yönetmeliği çerçevesinde OSB'lerin Kuruluş İşlemleri yapılmaktadır. OSB kurmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler tarafından hazırlanan OSB Bilgilendirme Raporu ile OSB Yer Seçimi Yönetmeliği gereğince yapılacak işlemler Valilik uygun görüşü ile birlikte Bakanlığa sunulması ile kuruluş işlemlerine başlanılır. Bu kapsamda **Bitlis** ilinde; Bitlis OSB'nin kuruluş işlemleri gerçekleşmiş olup, yer seçimi çalışmaları devam eden proje bulunmamaktadır.

Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatiflerinin Kuruluş işlemleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca ilgililerin talebi üzerine gerçekleştirilmekte olup, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca üstyapı ve altyapı inşaatları kredi ile desteklenmektedir. Bu çerçevede Bitlis Hizan KSS projesi 2014 yılı Yatırım Programında yer almakta olup, kredilendirme çalışmaları devam etmektedir.

Soru 8: Bitlis İline bağlı ilçelerde, belde ve köylerde, tarım ve hayvancılığı geliştirmek için yapılan çalışmalar nelerdir? Bu kapsamda hizmete alınan işletme var mıdır? Hangi alanda faaliyet göstermektedir?

Cevap 8: Bitlis ilinde Yatırım Programında yer alan DAP İlleri Arazi Toplulaştırma Projesi kapsamında Nisan 2014 itibarıyla Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından 58 bin ha alanda Arazi Toplulaştırma çalışmaları devam etmektedir.

Bunun yanı sıra, hayvancılığın geliştirilmesi için ilde Yatırım Programında yer alan DAP Hayvancılığın Geliştirilmesi Programı kapsamında Şubat 2014 itibarıyla yaklaşık olarak 2,4 milyon TL tutarında hayvancılık desteği sağlanmıştır.

Soru 9: Bitlis İlinde işsizlik konusunda yapılan bir çalışma var mıdır? Bu çalışmalar nelerdir? İşsizlik oranı nedir?

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2012 yılında yapılan Hanehalkı İşgücü Anketine göre Bitlis ilinde 2012 itibarıyla işgücüne katılma oranı yüzde 46,7, işsizlik oranı yüzde 9,1, istihdam oranı yüzde 42,4'tür.

Bitlis ilinde işsizlikle mücadele çerçevesinde uygulanan aktif işgücü politikaları ile birçok meslek edindirme kursu düzenlenmiştir. İŞKUR tarafından açıklanan verilere göre 2013 yılında açılan kurs sayısı 119, katılımcı sayısı ise 501 erkek 336 kadın olmak üzere toplam 837'dir. Söz konusu il için 2013 yılında açılan 119 adet meslek edindirme kursunun dağılımı aşağıdaki tabloda paylaşılmıştır.

Tablo: Meslek Edindirme Kursları

	Kurs Sayısı	Katılan Sayısı
İş Başı Eğitim Programı	104	139
Genel İşgücü Yetiştirme Kursları	4	92
Girişimcilik Kursu	1	106
İstihdam Garantili Kurslar	6	437
Özürlülere Yönelik Kurslar	1	21
Hükümlülere Yönelik Kurslar	3	42
Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Kursları (UMEM)	0	0
TOPLAM	119	837

Soru 10: Bitlis ilinde özel sektör açısından cazip hale getirmek, yatırımcıları bu bölgeye çekmek için, il ve ilçe bazında teşvik, vergi indirimi vb. uygulamalar konusunda yapılan bir çalışma var mıdır? Kapsamı nedir?

Cevap 10: Bilindiği üzere yatırımcılara yönelik desteklerimizin ana omurgasını Ekonomi Bakanlığımız koordinasyonunda sağlanan yatırım teşvikleri oluşturmaktadır. Yeni Teşvik Sistemi 2012 yılında kapsamlı bir revizyona tabi tutulmuş olup, teşvik oranlarında ve uygulamalarda bazı iyileştirmeler yapılmıştır. Ayrıca yeni teşvik sisteminde Kalkınma Ajanslarının yereldeki örgütlenmesinden faydalanmak ve sistemin izlenmesi ve değerlendirmesinin daha etkili yapılmasını temin etmek üzere, Ajanslara teşvik belgesi düzenlenmesi, belge kapsamında gerçekleştirilen yatırımların izlenmesi ve tamamlama vizesi işlemlerinin sonuçlandırılması konularında yetki verilmiştir.

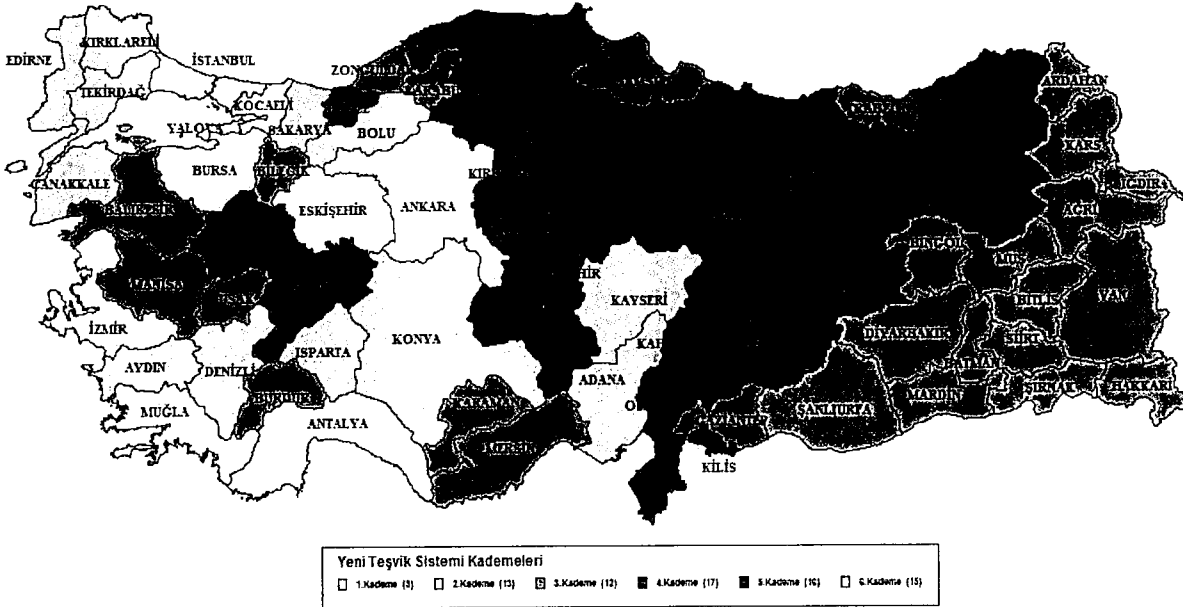

Yeni Teşvik Sistemi; Bölgesel Teşvik Uygulamaları, Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki, Stratejik Yatırımların Teşviki ve Genel Teşvik Uygulamaları olmak üzere 4 ana bileşenden oluşmaktadır. Yatırımcılar, yatırımların büyüklüğüne, sektörüne, yerine ve üretecekleri mal veya hizmete göre uygun olan destek uygulaması kapsamında desteklenmektedir.

Bölgesel Teşvik Uygulamalarının temel hedefi illerin üretim ve ihracat potansiyellerini artırmak suretiyle iller arasındaki gelişmişlik farklarını azaltmaktır. Bölgesel Teşvik Uygulamalarında her ilde desteklenecek sektörler, illerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiştir. Bölgelerin gelişmişlik seviyelerine¹ göre yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır. Türkiye’deki tüm iller ekonomik ve sosyal gelişmişlik düzeylerine göre 6 bölgeye ayrılmış olup bölgelerin gelişmişlik seviyelerine göre yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır.

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki destek unsurlarının oran ve süreleri gelişmiş bölgelerden daha az gelişmiş bölgelere doğru kademeli olarak artacak şekilde kurgulanmış ve böylece bütün illerin gelişmişlik seviyesine göre teşvik araçlarının sağladığı yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır.

Bölgesel Teşvik Kademeleri

Bölgesel Teşvik Uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlara sağlanan destek unsurları ve bu desteklere ilişkin oran ve süreler aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

¹ Yeni Teşvik Sisteminde bölgesel kademelenmeye esas teşkil eden çalışma, Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında yenilenen Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi’dir.

Tablo: Bölgesel Teşvik Uygulamalarında Sağlanan Destek Unsurları ve Oranları

Destek Unsurları			BÖLGELER					
			I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	15	20	25	30	40	50
		OSB İçi	20	25	30	40	50	55
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Destek Süresi	OSB Dışı	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
		OSB İçi	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl	12 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Faiz Desteği	İç Kredi		YOK	YOK	3 Puan	4 Puan	5 Puan	7 Puan
	Döviz/Dövizle Endeksli Kredi				1 Puan	1 Puan	2 Puan	2 Puan
Sigorta Primi Desteği			YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl
Gelir Vergisi Stopajı Desteği			YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl

Bitlis ili, teşvik sisteminde 6. Bölge'de yer almaktadır. Yatırım tutarı 500 bin TL üzerindeki yatırımlar genel teşvik sisteminde KDV ve gümrük vergisi istisnasından faydalanmaktadır. Ayrıca 6. Bölgeye özgü olarak "Sigorta Primi Desteği", "Gelir Vergisi Stopajı Desteği" verilmektedir. 2001 yılından itibaren Bitlis ilinde 146 yatırım teşvik belgesi alınmış olup bu yatırımlar neticesinde yaklaşık 590 milyon TL tutarında yatırım yapılması öngörülmüştür. Bu yatırımlar kapsamında yaklaşık 4 bin kişilik istihdam oluşturulması beklenmektedir.

Yatırım teşvik sistemi haricinde Ekonomi Bakanlığımız bünyesinde ihracatı artırmaya yönelik destekler de mevcuttur. Bunlar arasında fuarlara katılım, pazar araştırması, istihdam, marka ve tanıtım destekleri bulunmaktadır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde yatırımcılara ve girişimcilere destekler devam etmektedir. KOSGEB vasıtasıyla işletmelerin üretim, yönetim-organizasyon, pazarlama, dış ticaret, insan kaynakları, mali işler ve finans, bilgi yönetimi ve bunlarla ilişkili alanlarda sunacakları projeler desteklenmektedir. TÜBİTAK vasıtasıyla Ar-Ge, teknoloji geliştirilmesi, patent alımı ve teknoloji transferi gibi alanlarda proje bazlı destekler verilmektedir. Girişimciliğin geliştirilmesine yönelik destek programları da bulunmakta, bu alana yönelik, girişim sermayesi fonlarının desteklenmesi gibi yenilikçi destek modelleri uygulanmaktadır. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bunlara ek olarak üniversite-sanayi işbirliğini geliştirmeye yönelik San-Tez Destek Programı kapsamında destekler sağlamaktadır.

Koordinasyonu Bakanlığımız tarafından sağlanan kalkınma ajansları, çeşitli alanlarda farklılaşmış destek mekanizmaları vasıtasıyla bölgelerinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Kentsel yaşam kalitesinin artırılmasından KOBİ'lerin desteklenmesine, üniversite-sanayi işbirliğinin güçlendirilmesinden Ar-Ge ve yenilik (inovasyon) faaliyetlerinin geliştirilmesine kadar farklı pek çok alanda destek programları uygulanmaktadır.

Onuncu Kalkınma Planı döneminde uluslararası doğrudan yatırımların, yeni yatırımlara ve ek üretim kapasitesi oluşturacak alanlara yönlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede; il ve bölge düzeyinde yatırım destek ve tanıtım stratejileri hazırlanacaktır. Ayrıca Türkiye'de iş ortamının gelişimi kapsamında 10. Kalkınma Planındaki reform programlarından biri olarak "İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı" yer almaktadır. Program çerçevesinde iş ve yatırım ortamının öncelikli sorunlarına odaklanılarak, yatırımcının karşılaştığı belirsizliklerin giderilmesi ve sorunların hızla çözülmesi, bunun için mevcut mekanizmaların iyileştirilerek yatırımların artırılması amaçlanmaktadır.

Kalkınma ajansları bünyesinde illerde faaliyet gösteren yatırım destek ofisleri, sahada birebir yatırımcı ile irtibat kurup, yatırımcının talep ettiği hizmetleri ücretsiz olarak sunmaktadır. 81 ilde yatırım destek ofisi kurulmuş ve mevcut durumda toplamda 210 personel ile faaliyetlerini yürütmektedir. Kuruldukları günden bu yana yatırım destek ofisleri; 65 binden fazla yatırımcıya çeşitli konularda danışmanlık hizmeti sağlamış; kurum ve kuruluşlara 15 binden fazla ziyaret gerçekleştirmiş; 5 bin kişiye girişimcilik, dış ticaret konularında eğitim sağlamış; 2.500'den fazla yurt içi ve dışı tanıtım organizasyonlarına katılım sağlamıştır. Yatırım destek ofisleri, faaliyet gösterdikleri illerin iş ve yatırım ortamını yerli ve yabancı yatırımcılara tanıtmak üzere ulusal ve uluslararası fuar ve etkinliklere katılım sağlayarak yatırımcının ayağına kadar gitmektedir. Yatırım destek ofisleri, yatırımcılar için yatırımın her aşamasında yatırımcıya hizmet vermektedir. Aklında olgun bir iş fikri olmayan ancak sermayesi ile bir şeyler yapmak isteyen yatırımcının fikir danıştığı bir ofis olmanın yanında, yatırımını gerçekleştirmiş ancak işletme aşamasında sorunlar yaşayan yatırımcılara da hizmet sağlamaktadırlar.

